

Pas a desnivell

A l'aguait

Heu fixat que el senyor Fraga s'està molt quiet i insòlitàment silenciós? En un home com ell, tan loquaç i amant de donar l'espectacle, el fet és escamnat. Sobretot ara, que és el cap d'una poderosa (i lleial?) oposició. Sembla que seria el gran moment per lluir-se.

Podria ésser —dic jo— que mentre els altres li facin la feina, el senyor Fraga té la sensació que no li cal esforçar-se, que només ha de parar el plat i esperar que li caigui la vianda a dins.

Jo no vaig votar els socialistes, però em vaig alegrar de veres del seu triomf. Ja veieu que les meves actituds i les meves emocions tenen un escassíssim interès, però em permeto d'esmentar-les perquè formaven part d'una esperança general de les esquerres que es va aigualint amb una rapidesa desoladora. Potser sí que els socialistes es valen d'una argücia molt fina, a base de fer les coses dolentes totes alhora i així, quan en comencin a fer de bones, ens deixaran meravellats i contents, amb un pam de boca oberta. ¿Però hi serem a temps? El recurs d'atribuir tots els mals a una herència desgraciada té uns límits, no crec que es pugui allargar indefinidament. Alguna cosa s'ha de fer ben aviat per salvar el que es pugui, fins i tot comptant —que cal comptar-hi— amb la greu crisi internacional.

En tot cas, si les meves aprensions tinguessin fonament, l'aposta seria perillosa, perquè hi ha comparances que poden resultar odioses o, almenys, altament comprometedores. Els socialistes francesos, en acció de govern, han abaixat tres vegades en poc temps el preu de la gasolina, seguint les fluctuacions dels preus dels crus. Aquí s'ha mantingut una actitud impertèrrita, a desgrat de saber que el cost de la gasolina incideix fortament en els transports i, per tant, en el cost de la vida. El fet que darrere hi hagi un monopoli augmenta les suspicàcies, perquè en teoria el socialisme ha d'eliminar les situacions de privilegi injustes. Però passa que les primeres energies del canvi han estat dedicades a autoritzar l'encariment de l'aigua, del gas, de l'electricitat, del telèfon, de la gasolina... I a formular l'amenaça de l'augment de la pressió fiscal. O a mostrar una gran cautela pel que fa als ingressos que són producte del treball: l'Institut Nacional d'Estadística acaba de fer públic que durant l'any 1982 l'augment del

cost de la vida es xifra en un 14% i, alhora, ens diuen que empresaris i sindicats han arribat a l'acord que els augmentos salarials fluctuaran entre un 9% i un 12%. A més, no es cansen de repetir-nos que la cosa empitjorarà i que ja ens podem preparar des d'ara a afrontar més sortides i menys entrades, amb la consegüent estretor d'uns cinyells que gairebé ja no tenen lloc per a més forats. En canvi (el canvi gansoner, sempre l'enujtós canvi que no acaba d'arribar), els partidaris del senyor Fraga deuen portar uns elàstics segons el model del seu líder, una peça que dona molt de si i per ara no corren el risc que els deixi caure els pantalons i hagin d'ensenyar allò que se'n diu (alguna raó hi deu haver) les vergonyes.

Posats a ésser prudents i garrepes, els socialistes que governen miren el cèntim pel que fa a les jubilacions i a les pensions de retir per a la vellesa. Entre el que van prometre en plena eufòria electoral i el que han donat hi ha un abisme de fal·làcia que no vull creure intencionada. Han jugat a la baixa amb els números i les mitjanes com en els temps més esplendorosos del franquisme i això és francament lleig, perquè també es tracta de productes del treball, en aquest cas concret del treball de tota una vida.

Voldria que se'm tingués en compte una sinceritat total. Desitjo de tot cor que els socialistes se'n surtin amb brillantor, que la seva gestió sigui plenament afortunada, però trobo que haurien de fer de seguida un esforç per recobrar els sentits. Em deixa estupefacte que en els moments difícils ens tornin a refregar pel nas velles calcomanies, com ara el problema de Ceuta i Melilla, que potser sí que es deu a una mala jeia del rei Hassan, però em cansa i m'avorreix que reaparegui puntualment quan les coses de la Península s'emboquen i s'intenta dissimular-les amb uns botets patriòtics. Les mobilitzacions terrestres i navals de les petites potències, en el món d'ara, són caríssimes i no crec —la veritat sigui dita— que impressionin gaire a ningú. I, per favor, que no ens enviïn més senyors Calviño, que no ens empatin més periodistes, que ens diguin d'una vegada què pensen fer amb la LOAPA i amb l'OTAN, que ens aclareixin si això de les autonomies anava de debò o és una broma pesada... Això darrer és una espurna de llibertat, però precisament perquè és tan feble i condicionada —em refereixo a la promesa d'autonomia, no a la broma— no se la pot atropellar en nom del progrés universal. ● PERE CALDERS